

GAZETKA

OBOZOWA

Nr. 6. PISMO ŻOŁNIERZY OSRODKA ZAPASOWEGO B. S. K. 6.XII.1940.

Nowoczesna Turcja i jej nowoczesna armia.

Na tle wypadków, rozgrywających się na wschodzie Europy, coraz większe zainteresowanie budzi sprawa zdolności oporu Turcji przeciw ewentualnej agresji.

Autor niniejszej notatki spędził dwa miesiące w Turcji i może stwierdzić z całą pewnością, że żołnierz turecki jest gotów do walki przeciw każdemu wrogowi.

Żołnierz turecki jest człowiekiem twardym. Wielu z nich pochodzi z pustynnych okolic Anadolii, gdzie spędzili większą połowę życia, wydobywając z ziemi tylko minimum tego, co jest potrzebne dla egzystencji. To też życie w armii tureckiej, gdzie obowiązują twarde rygory dyscypliny wojskowej jest mimo to znacznie łatwiejsze, niż życie poza wojskiem.

Turcja jest państwem żołnierskim. Jej wielki twórca, Atatürk, był pierwszym żołnierzem kraju. Mężowie stanu, którymi się otoczył, byli wybrani z szeregu oficerów-przyjaciół. Ci dawni żołnierze, są klasą rządzącą w Turcji dzisiejszej i spotkać ich można nie tylko na stanowiskach urzędowych, ale i w powstającym przemyśle tureckim. Marszałek F. Chakmak, wódz naczelny armii tureckiej i gen. Azin Gunduz walczyli obok Atatürka w poprzedniej wojnie.

Przy wszystkich wielkich decyzjach, podejmowanych przez rząd turecki, momentem rozstrzygającym są zawsze względy strategiczne. I tak np. system dróg jest planowany wybitnie od kąta widzenia potrzeb wojskowych. W pobliżu Ankary/odległej o 500 klm. od Brzeża/ jako stolicy także poddyktowa-

ny był względami na jej dogodne położenie, które daje miastu zabezpieczenie przed napaścią. Nawet bowiem dla nowoczesnych bombowców Ankara jest mało ponętnym celem, gdyż jej gmachy publiczne rozrzucone są niczem czółgi angielskiej dywizji pancernej w Zachodniej pustyni.

Duch wojenny ożywia nie tylko sfery rządowe. Każdy z 18-tu milionów obywateli Turcji uważa obronę narodową za problem naczelny. Corocznie 200 tysięcy ludzi zostaje wezwanych do 1/2 rocznej służby wojskowej. Obecnie ma Turcja 2 miliony przeszkolonych żołnierzy w rezerwie.

W czasie pokoju armia turecka składa się z 11 korpusów, kilku dywizji jazdy i jednostek pancernych. Największym atutem Turcji w obronie jest jej wielka ilość materiału ludzkiego oraz dzika natura rozległego kraju. Dwie trzecie granic - do morza. Olbrzymie góry Taurusu stanowią nieprzeczwyciężoną barierę od południa. W okrzegu północno-wschodnim, od strony Rosji i Iranu, niema wcale kolei i prawie wcale dróg.

Mechanizacja armii posunięta została dość daleko, aby dorównać armjom zachodu. Co dzień w Ankarze, obserwować można światła reflektorów, rządzące poniebie. Niedaleko głównego hotelu w Ankarze znajduje się wieża spadochronowa i strzelnica dla mężczyzn i kobiet. Te ostatnie znajdują się w armii tureckiej w znacznej ilości jako pilotki.

Turcja rozbudowuje również stopniowo silną armię powietrzną. Jest tu jeszcze wiele do zrobienia, ale praca

zaznajamiania pilotów ze sprzętem lotniczym szybko postępuje.
 Flota Turcji jest mała, ale skutecznie działająca. Parę lat temu zapadła decyzja wybudowania kosztów 5,5 milionów funtów nowoczesnej bazy morskiej w Geldhuk nad morzem Marmara.
 Zaufanie we własne siły sprawiło,

że naród turecki jest dziś społeczeństwem o silnych nerwach. Nigdy, nawet w momentach zakamania Francji, Turcja nie zwątpiła w zwycięstwo. W Brytanii nie odstąpiła od przyjaźni z nią. Teraz, więcej niż kiedykolwiek, wierzy w jej zwycięstwo ostateczne.
 /R. Young, koresp. Reütera/.

-----ooOoo-----
Więści z Pragi

BESTIALSTWA BANDYTÓW NIEMIECKICH.

Dopiero obecnie doszła do wiadomości publicznej straszna masakra, dokonana przez Niemców na Polakach w Olkuszu w dniu 31.VIII. Za zastrzelenie przez nieznanego bandytę niemieckiego żandarma, agencji Gestapo rozstrzelali 20 polskich robotników. Następnie sprowadzono 500 niemieckich żołnierzy, otoczono Olkusz i wyprowadzono na rynek wszystkich mężczyzn Polaków w wieku od 18 do 60 lat. Kazano wszystkim położyć się twarzą do ziemi, poczym bito nieszczęsnych w niemiłosierny sposób. Znęcanie się trwało od godz. 4.00 rano do 13.30. Pewnego księdza, który podłożył sobie czapkę pod podbródek skopano za to bestialsko, tak iż wyleciały mu wszystkie zęby. Pewien Polak, który chciał uciec, został zastrzelony.

cie "ofiar" - Niemca zmarłego w Kutnie w listopadzie 1939 r. oraz uniewinienie przez sąd w Bydgoszczy Bronisława Mroczyńskiego, okrzykanego przez nazistów za "przywódcę" morderców polskich.

WIĘŚCI Z LITWY I WILENSZCZYZNY.

Po przeprowadzeniu wyborów do sejmiku "ludowego" i zapadnięciu uchwały o przyłączeniu Litwy do Z.S.S.R., działalność NK.D./b.G.P.U./znacznie się zwiększyła. Codziennie odbywają się aresztowania, przeważnie wśród ludności litewskiej i byłych działaczy dawnego reżimu. Aresztowanych osadza się w więzieniach Kowna i Szawel. Wybitniejsi ludzie, jak np. b. premier Merkys, b. minister spraw zagranicznych Urpysz i wielu innych - wywiezieni zostali do Rosji. Wśród Polaków również trwają aresztowania, przyczym wywożone są osoby które sympatyzowały z poprzednim rządem polskim.

CZCZENIE "OFIAR" "POLSKIEGO TERRORU".

Pierwsze dni września b.r. przeszły w Poznańskim i na Pomorzu pod znakiem rozreklamowanej w niesłychany sposób rocznicy rzekomych "mordów" polskich, dokonywanych na "Volksdeutsche". Po różnych "marszach", zorganizowanych "drogą ofiar" z Kutna do Łowicza i t.d. aż do Bydgoszczy, gdzie założono specjalny cmentarz "ofiar polskiego bestialstwa", cała prasa rozbrzmiewała artykułami, celem których było rozżalenie nienawiści i chęci zemsty przeciw Polakom. Jednocześnie, w dalszym ciągu, ogłasza się "odkrycia" nowych grobów "ofiar" oraz wyroki śmierci na rzekomych sprawców. Mimo doskonałego kierownictwa tą całą hecą, nie udało się uniknąć przepuszczenia na łamy prasy informacji, których tendencyjność jest zupełnie oczywista. Do wypadków takich należy n.p. umieszczenie na liś-

Nastąpiło upaństwowienie banków i fabryk. Wprowadzono również komitety robotnicze we wszystkich instytucjach. Wywłaszczanie majątków ma podobno nastąpić niebawem.

Wojsko litewskie, jako nowe "wojsko ludowe", zmieniło oznaki szarż i broni według wzoru wojska sowieckiego. Litewsko-sowieckie władze rekrutują masowo domy i mieszkania w norwych domach, zarówno w centrum miasta jak i na przedmieściach, dla urzędników wzgl. na pomieszczenia urzędów.

Władze sowieckie z racji 85 rocznicy śmierci Adama Mickiewicza wszczęły szeroko zakrojoną propagandę uczczenia "polskiego chłopskiego poety". Dom Mickiewicza w Nowogródku został odrestaurowany i umieszczono w nim zbiór manuskryptów Wieszczki.

DEPRESJA

POWOLNY, LECZ STAŁY ODWROT WŁOCHÓW.

Ateny, 5. XII. /RSR/ Komunikat Gz Kwat. greckiej donosi, że dziś rano nieprzyjaciel rozpoczął atak na południowym odcinku Santi Quaranta, przy użyciu czołgów; został od jednak odparty. W wyniku przeprowadzonego przez nasze wojska kontrataku zdobyte zostały m. Premet, przyczyniło się do ciężkich strat. Wzięto do niewoli ponad 500 jeńców, 6 dział oraz wielką ilość materiału wojennego. Działalność naszego lotnictwa była nadal bardzo silna. Dokonano m. in. udanych lotów bombardujących na objekty wojskowe i oddziały w ruchu. Strącono jeden samolot n-pla, zaś nasze samoloty wszystkie powróciły do swych baz.

Ateny, 5. XII. /R/ W rezultacie greckich operacji w ciągu ostatnich 36 godzin, stało się możliwym otoczenie pewnej ilości włoskich grup. Grecy znajdują się co raz bliżej portu Santi-Quaranta. Na północ od Argirocastro wojska włoskie wycofały się z Premet do Klisura i Tepelini. Również szalenie opór włoski koło Moskopolis na południe od Pogradecu. Ostatnie wiadomości z frontu potwierdzają, że włosi cofają się również w kierunku Elbasan na drodze do Tirany. Wśród trupów włoskich znaleziono wielu fałszywistów. Obecnie przebiega front na północ od Argirocastro, koło Tepelini oraz koło wzgórz na północ od Premet. Usiłowania włoskich stabilizacji nowego frontu, stają się coraz trudniejsze. Poważne pisma greckie ostrzegają jednak przed zbyt pochopnym optymizmem, gdyż najcięższe walki - zdaniem tejże prasy - będą miały miejsce dopiero w przyszłości.

NOWE ZBERODNIE NIEMIECKIE.

Londyn, 5. XII. /R/ Dzisiejsza prasa podaje, iż w Poznaniu zostało skazanych na śmierć 9 Polaków, a 20-tu na ciężkie roboty od kilku do kilkunastu lat za "gwałty dokonane na Niemcach".

AMERYKAŃSKA POMOC DLA ANGLII.

Waszyngton, 5. XII. /R/ W tutejszych kręgach politycznych duże poruszenie wywołała wiadomość, iż od kilku dni trzy ministerstwa studują sprawę zwiększenia pomocy dla Anglii.

Wczoraj odbyła się konferencja z udziałem 9 ministrów w tej sprawie. Sferę poinformowane zaznaczają, iż po każdej takiej konferencji następuwały zawsze znamienne decyzje. I tak, za pierwszym razem postanowiono oddać Anglii 50 k-torpedowców, za drugim zdecydowano dostawę 12.000 samolotów, za trzecim zaś odpowiednią ilość t. zw. fortec powietrznych. Obecnie idzie o pomoc finansową. Minister handlu p. Jones oświadczył, iż "Anglia jest dobrą Lokatą".

ZNAMIENNE OSIADCZENIE FORDA.

Detroit, 5. XII. /R/ Znany przemysłowiec H. Ford oświadczył wczoraj, iż gdyby W. Brytania potrzebowała pieniędzy, mógłby on dostarczyć każdą sumę, co przyspieszyłoby błyskawicznie koniec wojny. "Robiliśmy to dawniej - dodał - możemy to zrobić teraz".

OBUSTRONNE NALOTY.

Londyn, 5. XII. /R/ Oficjalny komunikat podaje, że Niemcy dokonali ostatniej nocy nalotu na Londyn i środkową Anglię, gdzie zrzucili bomby ciężkiego kalibru, oraz bomby zapalające. Liczba ofiar była niewielka, a szkody nieznaczne. Star trwał do północy.

R. A. F. bombardował skutecznie Turyn i Düsseldorf.

"POROZUMIENIE" SOWIECKO JAPONSKIE...

Tokio, 5. XII. /SR/ Donoszą, że japoński wiceminister spraw zagr. Ohaschi zawiadomił rosyjskiego ambasadora w Tokio, iż porozumienie w sprawie walki przeciw komunizmowi nie było skierowane przeciw Rosji, lecz wypływało z czysto wewnętrznych warunków i nie wpłynęło ono zupełnie na stosunek Japonii do Rosji.

Sowiecki ambasador zawiadomił natomiast japońskiego ministra o porozumieniu amerykańsko-sowieckim, na mocy którego Stany Zjedn. ustanowią ponownie konsulatus w Władywostoku, który był zamknięty od r. 1923.

Amerykańskie sfery polityczne podkreślają, że jest to pierwsze ustępstwo, jakie Stany Zjedn. zrobiły dla Rosji Sow. Jest to jeden z wielu problemów, omawianych między Summer Welles'em i Omaskim sow. ambasadorem.

REPRESJE PRZECIWKO ŻELAZNEJ GWARDII.

Londyn, 5.XII. /R/ Donoszą z Bukaresztu, iż na skutek zarządzenia władz, członkowie Żelaznej Gwardii otrzymali nakaz wydania broni i amunicji w 3 dni, pod karą pięciu lat ciężkich robót i utraty prywatnej własności. Wiele osób miało być aresztowanych w związku z rozruchami, a mordercy eks-premiera prof. Jorgi i eks-ministra Magdiaru zostali już jakoby straceni. Między nimi ma się znajdować szef policji w Ploesti.

KROL - NIEPEWNY ŻYCIA.

Londyn, 5.XII. /R/ Donoszą z Hiszpanii, iż życie eks króla rumuńskiego Karola zdaje się być w niebezpieczeństwie. Do Hiszpanii bowiem udało się z Bukaresztu kilku terrorystów, członków Żelaznej Gwardii.

A PRODUKCJA SPADA...

Bukareszt, 5.XII. /"Rador"/ Według dokonanych ostatnio obliczeń - dzienna produkcja nafty w Rumunii spada z 1.700 wagonów do 1.400.

GEN. WEYGAND SKONFISKOWANY...

Zurych, 5.XII. /R/ Donoszą, iż gubernator Francuskiego Marokka, na polecenie rządu Vichy, skonfiskował numer wychodzącej w Maroku "Depeche Marocaine", zawierający wywiad z gen. Weygandem. W wywiadzie tym oświadczył między innymi generał, że Francja nigdy nie zgodzi się na oddanie którejkolwiek ze swoich kolonji.

POCHWAŁA BOHATERSTWA GRECKIEGO.

Londyn, 5.XII. /SR/ Minister spraw wewn. Morrison złożył w swem przemówieniu hołd waleczności i bohaterstwu narodu Greckiego, który z niezachwianą wolą i chęcią walki dąży do całkowitego zniszczenia przeciwnika i ostatecznego zwycięstwa.

SZKOLENIE ANGIELSKICH LOTNIKÓW.

Londyn, 5.XII. /R/ Z Kanady donoszą, iż od szeregu dni przybywa tam mnóstwo oficerów i szeregowych lotnictwa brytyjskiego celem dalszego szkolenia.

PANU BOGU SWIECZKIE ŻELAZNEJ GWARDII OGAREK...

Bukareszt, 5.XII. /"Rador"/ Synod rumuński Prawosławnego Kościoła zadeklarował lojalność dla króla Michała i Żelaznej Gwardii...

BRAK NAFTY WE WŁOSZECH.

Londyn, 5.XII. /SR/ Według wiadomości z Włoch, jakie publikuje prasa londyńska, nieliczne zapasy naftowe, posiadane przez Włochy, wyczerpują się z każdym dniem, a możliwości importu ropy maleją. M.in. sprowadzenie ropy z Rumunii napotyka na wielkie trudności, a to ze względu na brak urządzeń przeładunkowych oraz cystern. Jedyne rafinerie ropy znajdują się w Neapolu, Bari i Bryndisi, które - jak wiadomo - są ustawicznie bombardowane przez R.A.F.

STANOWISKO PRASY JUGOSŁOWIAŃSKIEJ.

Belgrad, 5.XII. /R/ W ostatnich kilku dniach prasa jugosłowiańska uderza w coraz bardziej zdecydowany i ostry ton w artykułach, omawiających zagadnienie nietykalności i suwerenności Jugosławii. Zdaniem prasy - wytworzone obecnie greckie zaplecze, osłabienie presji i grozy ataku włoskiego, wreszcie zarysowująca się możliwość solidarnego stanowiska państw bałkańskich w sprawie wspólnej ochrony Balkanów przed obcą inwazją - są tymi naczelnymi momentami, które decydują o moralnej postawie zarówno rządu jak i narodu jugosłowiańskiego.

ZNAIMIENNA OPINIA.

Kair, 5.XII. /SR/ Dziennik egipski "Balegh" w swych rozważaniach dochodzi do wniosku, że właśnie w Egipcie wszyscy ujrzą załamanie się "osi" w jej najsłabszej części. Dziennik przytacza przemówienie angielskiego ministra Emery który m.in. powiedział: "Należy wspomóc Grecję w jej dotychczasowych sukcesach wojennych, aby równocześnie W. Brytania mogła zniszczyć siły włoskie w Afryce w ogóle, a w Egipcie przede wszystkim.

W. Brytania - twierdzi minister - będzie mogła wówczas przenieść operacje wojskowe na teren europejski. A to byłoby początkiem końca.

NIEPÓWODZENIA FRANCUZÓW NA DALEKIM WSCHODZIE.

Bangkok, 5.XII. /R/ Na granicy Siamu i Indo-Chin trwają w dalszym ciągu walki. Wojska francuskie usiłowały lądować na terytorium Siamu, lecz zostały one odparte. Również jeden z francuskich okrętów wojennych, który ostrzeliwał miasto Nighai - został zmuszony do ucieczki przez przybrzeżne baterie siamskiej artylerii.